

Biotheek Netknipsels #216 – 5 oktober 2007

Gisteravond was de Amerikaanse bioboer John in Leuven voor een bezoek aan het eerste Vlaamse CSA (Community Supported Agriculture)-bedrijf Het Open Veld en de voorstelling van zijn film The Real Dirt on Farmer John. De film toont met enig gevoel voor drama hoe boer John met vallen en opstaan een CSA-bedrijf start. Een film ook die toont wat een verrassende en vernieuwende samenwerkingsvormen ontstaan als mensen zich laten inspireren door wat mogelijk is en niet afgeremd worden door wat misschien niet kan. Wat inspireert u?

Hartelijke groeten,

Dominique Joos
redacteur de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

[Subsidies voor controlekosten in de biologische productiemethode](#)
[Biologische hopboer breidt areaal fors uit](#)
[Groene Gids gelanceerd](#)
[Eerste oproep ecologiepremie gelanceerd](#)
[La Place opent haar eerste restaurant in België](#)
[Proef van de Kempen op biomarkt Veerle](#)
[Biomarché inaugure investissement de 3,5 millions d'euros à Nivelles](#)
[Ecover valt in de prijzen voor duurzaam ondernemen](#)
[Aangeboden: soja, maïs, popcorn](#)
[Bio Equateur & Bio Ecuador](#)
[bio-boerenmarkt op Loca Labora - 13 en 14 oktober 2007](#)
[Agroforestry in Vlaanderen heeft kansen!](#)
[de Biokalender](#)

INTERNATIONAAL

[Sterke groei buitenlandse markt biologische groenten](#)
[NL - Milieueffecten alternatieven voor vlees onderzocht](#)
[NL - 'Wat betaalt u eigenlijk voor een koe?'](#)
[NL - Koper en selenium bottleneck bij weerstand](#)
[NL - Mogelijk minder doodliggen biggen door buis in biologisch kraamhok](#)
[NL - Biologisch geteelde grondstoffen voor varkensvoer blijken afwijkend in voederwaarde](#)
[NL - Biologische varkenshouderij met SPF status in Dedemsvaart](#)
[NL - CBL pleit voor BTW-verlaging voor gezond en duurzaam](#)
[F - Franse minister wil biologisch areaal verdubbelen](#)
[F - Bioproducten verankeren zich in consumptiepatroon](#)
[D - Weyermann produceert biologische kleurstof voor bier, bakkerij en drank](#)
[D - Consumptie Duitse-bio uien in mineur](#)
[D - Biologische producten verschillen onderling nog sterk van kwaliteit](#)
[SU - Coop Zwitserland declareert vliegtransport](#)
[UK - Middle way on organic airfreight "most likely"](#)
[UK - Organic and ethical brands break into new categories](#)
[CA - Boeren winnen alternatieve Nobelprijs](#)

NATIONAAL

Subsidies voor controlekosten in de biologische productiemethode

Vlaamse voorwaarden verhogen de kwaliteitsgarantie maar ook de controlekost
Vlaanderen legt in de biologische productiemethode een aantal extra voorwaarden op bovenop wat al genormeerd is in de Europese regelgeving betreffende de biologische productiemethode. De voorwaarde tot het uitvoeren van een minimaal aantal analyses en steekproefcontroles die Vlaanderen oplegt aan de controleorganisaties, erkend voor controle in de biologische productiemethode, draagt bij tot een efficiënt en sluitend controlesysteem, maar eveneens tot een verhoging van de controlekosten.

Subsidie

Om enerzijds de kwaliteitsgaranties te behouden, maar anderzijds de Vlaamse biologische marktdeelnemers niet langer de meerkosten te laten dragen heeft Vlaams Minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid beslist om een subsidie toe te kennen aan alle marktdeelnemers die het onderwerp uitmaken van deze voorwaarde.

De subsidie houdt een korting in op de factuur van alle producenten, bereiders en invoerders die voor 2 januari 2007 hun kennisgeving hebben ingediend bij een erkende controleorganisatie. De korting bedraagt 135 euro voor een producent, 319 euro voor een bereider en 319 euro voor een importeur en is maximaal even hoog als de door de marktdeelnemer te betalen controlekosten.

De controleorganisaties zullen deze korting toepassen op de eindfactuur van 2007 of op de voorschotfactuur 2008 en uiterlijk voor 30 juni 2008.

Meer informatie: Kris De Ridder, 02 552 78 80, e-mail: kris.deridder@lv.vlaanderen.be, www.vlaanderen.be/landbouw

Bron: ADLO, 2/10/2007

Biologische hopboer breidt areaal fors uit

De sfeer onder de hopboeren van Poperinge is in geen vijftien jaar zo positief geweest. Bijna allemaal konden ze dit jaar zeer gunstige langetermijncontracten sluiten en de dagprijzen swingen momenteel de pan uit. Joris Cambie, de enige biologische teler van de streek, gaat zelfs nog verder: hij breidt zijn nu al middelgrote areaal nog eens met 3,5 hectare uit. "We moeten meer geloven in ons eigen kunnen", zegt hij in Het Laatste Nieuws.

Ondanks een zeer slechte zomer, kan het humeur van de meeste telers al een paar maanden niet meer stuk. Als gevolg van grote schaarste op de wereldmarkt, hebben ze onlangs vijfjarige voorcontracten kunnen afsluiten tegen het dubbele van de prijs die ze er vier jaar geleden voor kregen. Wie nog niet alles verkocht heeft, kan op dit moment nog betere zaken doen. Afhankelijk van de soorten wordt vandaag tussen 350 en 500 euro per 100 pond betaald. Aan stoppen of afbouwen denken er vandaag dan ook maar weinig, iets wat de voorbije jaren nochtans veelvuldig gebeurde.

Joris Cambie is helemaal een buitenbeentje. Hij breidt zijn areaal uit. "Ik ben enkele jaren geleden overgeschakeld naar de biologische teelt. Iedereen verklaarde me gek en sommigen doen dat nog altijd, maar mij heeft het in elk geval geen windeieren gelegd. In het begin was het zeer moeilijk en verscheidene oogsten waren compleet mislukt, maar tegenwoordig kom ik elk jaar hop te kort".

De hopboer is in zee gegaan met een Engelse coöperatie, die heel goeie zaken doet. Al jaren krijgt Cambie dezelfde prijzen, waar hij naar eigen zeggen niet steenrijk van wordt, maar wel een rendabel bedrijf kan van uitbouwen en een centje kan opzijzetten. "Omdat de vraag zo groot is, breid ik uit van zeven naar 10,5 hectare. Een perceel waar ik normaal groenten kweekte, wordt vanaf volgend seizoen een hommenveld, waardoor ik voor negentig procent financieel afhankelijk word van de hop. De meesten maken inderdaad de omgekeerde beweging", lacht de boer.

Ondanks zijn eigen goeie vooruitzichten, ziet Cambie de Poperingse hopsector niet aan een revival beginnen. "Het is beginnen fout gaan in de jaren '70. Door slechte vooruitzichten is toen de dynamiek uit de sector verdwenen. In plaats van eendrachtig te investeren in de toekomst, zijn de boeren onderling beginnen ruziën en elkaar plat concurreren. Die mentaliteit zit er nu nog altijd een beetje in. Met de komst van Biodynamics hebben een aantal mensen geprobeerd één coöperatie voor heel Poperinge op te richten, maar het is niet gelukt", aldus de hopteler.

Bron: Vilt, 28/09/2007

Groene Gids gelanceerd

In Essen is deze week de Groene Gids gelanceerd. Dat is een handleiding voor de bewuste consument. Ze bevat onder meer verkooppunten van lokale producten, duurzame producten, biologische producten en de bekende eerlijke FairTrade producten. De gemeente Essen wil dit jaar de titel van FairTrade gemeente halen. Daarvoor moeten zes criteria vervuld zijn en één ervan is om mensen te stimuleren duurzamer te leven. Een groep vrijwilligers besloot de Groene Gids te ontwikkelen. Meer info, de cultuurdienst op 03/670.01.41.

Bron: Het Laatste Nieuws, 4/10/2007

Eerste oproep ecologiepremie gelanceerd

De eerste oproep ecologiepremie werd gelanceerd op 1 oktober 2007. Heeft uw onderneming een ecologisch investeringsproject? Dan kunt u op deze oproep intekenen tot en met 21 december 2007. Het budget voor deze eerste oproep bedraagt 25 miljoen euro.

Een ecologiepremie is een financiële tegemoetkoming voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen die ecologie-investeringen zullen realiseren in het Vlaamse gewest. Dit zijn: 1) procesgeïntegreerde technieken, 2) recyclage van afvalstoffen tot (secundaire) grondstoffen, 3) energiebesparing en 4) hernieuwbare energie en warmtekrachtkoppeling. Een ecologiepremie wordt toegekend aan beste beschikbare technieken die opgenomen zijn in een limitatieve technologieënlijst.

Wedstrijdformule

De vraag naar ecologiesteun overschreed ruim het budget. Onder meer daarom besloot de Vlaamse regering op 16 mei 2007 het stelsel te hervormen. Voortaan wordt de ecologiepremie toegekend via een wedstrijdformule met oproepen op basis van een gesloten budgettaire enveloppe. De steun zal verdeeld worden over de gunstigst gerangschikte projecten, en dit tot uitputting van de budgettaire enveloppe.

Er zijn per jaar maximum drie calls. Een eerste oproep is gelanceerd op 1 oktober 2007. Intekenen kan tot en met 21 december 2007 via www.vlaanderen.be/ecologiepremie (opgelet, nieuwe registratieprocedure!). Hoe gaat alles in zijn werk? De demo's op www.vlaanderen.be/ecologiepremie (rubriek 'ecologiepremie via call') maken u wegwijs.

Groeipremie

Voor de groeipremie werd op 13 september de derde call voor 2007 gelanceerd. De call loopt tot 21 december 2007 (midnacht) en heeft een budgettaire enveloppe van 15.858.000 euro. De groeipremie is een financiële steun aan kmo's die beroepsinvesteringen zullen realiseren in het Vlaams gewest. Kleine ondernemingen kunnen 10% steun op de subsidiabele investeringen ontvangen, middelgrote ondernemingen 5%.

U kunt een aanvraag indienen via www.vlaanderen.be/groeipremie (ID en paswoord nodig, registreren kan op die pagina). De beoordeling van de aanvragen gebeurt objectief aan de hand van specifieke criteria. Na de indienperiode worden zij in een wedstrijdformule met elkaar vergeleken. De best scorende ondernemingen krijgen een groeipremie, en dit tot uitputting van de vooraf vastgestelde budgettaire enveloppe.

Bron: Frederika Hostens in opdracht van BioForum Vlaanderen en met de medewerking van Probila-Unitrab

BioForum bracht alle steunmaatregelen waarvan Vlaamse en Brusselse bioverwerkers gebruik kunnen maken, in kaart. Raadpleeg het volledige dossier op <http://www.probila-unitrab.be/news.aspx?action=detail&lang=nl&id=14927>

Bron: Probila, 4/10/2007

La Place opent haar eerste restaurant in België

De Nederlandse horecaketten La Place, met een filosofie van "marktrestart met dagverse en bij voorkeur biologische producten", opent op donderdag 25 oktober in de Stadsfeestzaal van Antwerpen zijn eerste restaurant in België.

Onlangs kozen consumenten La Place als beste restaurant- en horecaketten. Op dit ogenblik is La Place een begrip in Nederland. Ze zijn in Nederland op ruim 200 locaties, waar meer dan 4.500 medewerkers jaarlijks 35 miljoen gasten ontvangen. En nu lonkt de Belgische markt. Als locatie voor hun nieuwe paradepaardje heeft men gekozen voor het prachtig gerenoveerde kader van de Antwerpse Stadsfeestzaal. Daar openen ze op donderdag 25 oktober 2007 een warm, trendy en vooral gezellig wereldrestaurant. Men kan er kiezen uit o.a. de authentieke Thaise, Toscaanse en Mediterrane keuken. Alles wordt elke ochtend vers aangevoerd en voor uw ogen klaargemaakt. Of het nu gaat om brood, soep, salade of taart. Alle producten zijn huisgemaakt en van eerlijke - bij voorkeur biologische - grondstoffen.

www.laplace.be

bron: Probila, 2/10/2007

Proef van de Kempen op biomarkt Veerle

Steeds meer mensen stellen prijs op eerlijke voeding. Op zondag 30 september werd gemeenschapsschool De Wissel in Veerle (Laakdal) omgetoverd tot een marktplaats waar bezoekers kunnen proeven van tal van biologische en streekproducten.

"Op de Strekenmarkt (Diestsebaan, red.) kunnen bezoekers zondag tussen 14u en 17u proeven van zowel Kempische als bioproducten", legt organisator Peter Breugelmans uit. "Heel wat lokale handelaars zijn vertegenwoordigd met een stand. Zo zet Biowinkeltje Olleke Bolleke uit Veerle zijn assortiment natuurproducten en biologische groenten en fruit in de kijker. Verder zijn er heerlijke pannenkoeken en ijsjes te verkrijgen. Mensen kunnen genieten van een lekker stuk taart van biobakker Cochez, of van een hapje vlees van lam of kalf van natuurboerderij Het Bolhuis."

Daarnaast zijn er standen met aromaproducten en natuurlijke verzorgingsproducten voor haar en huid. Ook milieuvriendelijke bedrijven gespecialiseerd in wooncomfort staan klaar met informatie en advies. Tot slot is er aandacht voor de eerlijke handel met producten van de Wereldwinkel, bijentelers, enzovoort.

Voor wie even wil verpozen, is er een leuk terras met een hapje en een drankje op de biomarkt. Uit de tapkraan vloeit onder meer het Vorstenbier uit Klein-Vorst en de Tripel van Sint-Gertrudis uit Groot-Vorst. Bezoekers krijgen een gratis kop bio-fairtrade koffie en voor kinderen ligt er een bio-appel klaar. Wie deelneemt aan een wedstrijd, kan bovendien een prachtige korf met producten winnen.

"We geven bezoekers de kans om deze producten op een aangename manier te leren kennen", zegt Breugelmans. "Door ook aandacht te besteden aan producten die in onze streek gemaakt worden, is deze markt meer dan alleen maar een biomarkt."

Bron: Agripress, 28/09/2007

Biomarché inaugure investissement de 3,5 millions d'euros à Nivelles

Biomarché, qui fait partie du groupe Pro Natura, le leader européen en fruits et légumes bio, a inauguré, mardi, à Nivelles une nouvelle plateforme réfrigérée de 4.500 m².

Les fruits et légumes bio du Benelux y seront traités. Les nouvelles installations sont aussi dotées d'une mûrisserie pour les bananes biologiques, et elles accueilleront également les produits "overseas" en provenance d'Amérique et d'Afrique. Il s'agit d'un investissement global de 3,5 millions d'euros, qui devrait permettre à Pro Natura de développer la distribution de ses produits dans le nord de l'Europe.

Les installations de Biomarché étaient auparavant situées à Sombreffe (province de Namur) et la cinquantaine de membres du personnel qui y était employée est entièrement reprise sur le site de Nivelles. L'entreprise est en développement constant, avec une croissance de plus de 15% par an pour la demande en fruits et légumes bio pour la distribution. Elle traite actuellement 10.000 tonnes de fruits et légumes par an et espère passer, à court à terme, à 20.000 tonnes traitées annuellement. Les magasins Delhaize figurent parmi les gros clients de Biomarché.

A Sombreffe, Biomarché, qui réalise un chiffre d'affaires de 16 millions d'euros, travaillait surtout le conditionnement. Les investissements consentis à Nivelles diversifient les activités, avec la réception, le stockage et l'organisation de la logistique pour les produits overseas de Pro Natura, en provenance d'Amérique centrale, d'Amérique du Sud et d'Afrique et qui transitent par le port d'Anvers.

A ce niveau, Nivelles sera la plateforme Nord du groupe - qui vise des développements sur les marchés anglais et allemand - alors qu'auparavant, les produits Pro Natura arrivaient en camion de Cavaillon, dans le Sud de la France. L'entreprise s'est aussi dotée à Nivelles de sept chambres de mûrissage - 3.000 tonnes annuelles de capacité - dédiées à la banane bio, ce qui n'existait pas en Belgique.

Pour les responsables de Pro Natura, dont dépendent plus de 1.000 producteurs répartis dans 41 pays, le nouvel entrepôt de Nivelles va raccourcir les distances effectuées par les produits. Ce qui permettra de minimiser les impacts écologiques des transports, en accord avec la philosophie de l'agriculture bio, mais aussi d'agir sur le coût final du produit.

Bron: Belga, 2/10/2007

Ecover valt in de prijzen voor duurzaam ondernemen

Ecover, Europees marktleider in ecologische was- en schoonmaakproducten, ontving uit handen van vertegenwoordigers van Ovam en Open Bedrijvendag de award 'Duurzaam Ondernemen'.

Er waren negen bedrijven genomineerd. In de categorie bedrijven met meer dan vijftig werknemers nam Ecover het op tegen Miko uit Turnhout en Nike CSC uit Laakdal. Het bedrijf uit Malle kreeg daarenboven de hoofdprijs voor de meest duurzame ondernemer van alle deelnemende bedrijven. 'Op zondag 7 oktober stelt ons bedrijf de deuren open voor het publiek,' zegt algemeen directeur Michaël Bremans. 'De opbrengst van de verkoop van de drankjes, eten en tombolaloten gaat integraal naar de vzw Monnikenheide dat personen met een verstandelijke handicap begeleidt. Dat tehuis voert de duurzaamheid eveneens hoog in het vaandel met een groendak, zonnepanelen en het gebruik van ecologische producten. Met het geld worden droogkasten en wasmachines aangekocht op aardgas.'

Ecover is sinds 1980 een pionier in ecologisch ondernemen. Het bedrijf bouwde in 1992 de eerste ecologische fabriek in Malle. In Bouloigne-sur-Mer bouwde Ecover een tweede fabriek om de afzetmarkt in Europa dichterbij te bereiken. De duurzaamheid van het bedrijf gaat verder dan het verspreiden van ecologische schoonmaak- en wasproducten. Het wordt volgens de directie doorgetrokken in alle aspecten van de bedrijfsvoering zoals papierkeuze, verpakkingen en zelfs de koffie- en theekeuze.

Bron: De Standaard, 4/10/2007

Aangeboden: soja, maïs, popcorn

De Franse onderneming GFA Lamothe produceert onder controle van Ecocert verschillende plantaardige producten: soja, maïs, popcorn, zonnebloem in granen of onder de vorm van koek. Zij zoeken afnemers.

Het bedrijf staat open voor een samenwerking met de industriële, handelaars, verwerkers.

Info: Guy Darrivière, tel/fax +33 (0)5.59.04.84.94

Bron: Probila, 2/10/2007

Bio Equateur & Bio Ecuador

De Ecuadoriaanse Export- en Investeringscorporatie nodigt de Belgische biosector uit op zakencontacten te leggen met bioproducenten uit Zuid- en Midden-Amerika (o.a. gedroogde vruchten, vers fruit, koffie, cacao, chocolade...) en om een bezoek te brengen aan de vakbeurs Bio Ecuador.

De beurs vindt plaats van 14 tot 16 november 2007, Guayaquil, Ecuador

Info: Corporation Equatorienne pour la Promotion des Exportations et des Investissements (CORPEI), tel. 02 647 35 66, corpei.bruselas@skynet.be, www.corpei.org

Bron: CORPEI, 1/10/2007

bio-boerenmarkt op Loca Labora - 13 en 14 oktober 2007

Op zaterdag 13 oktober en zondag 14 oktober is er overdekte boerenmarkt bij Loca Labora vzw!

Dit jaar wordt het opnieuw een veelzijdige editie met een goed gevuld programma.

... een stuntverkoop van biologische groenten, workshops, een verkoop van winterharde kruiden, kruidenbereidingen en kruidige geschenkartikelen, een aanbod van diverse standhouders, (kinder-)animatie en een heerlijke bar met "natjes en droogjes",
... vormen dé ingrediënten voor een leuk en leerrijk uitstapje.

Op zaterdagavond verwennen we u graag met een feestelijke BBQ én een gratis optreden van Soul Spirit.

SPECIALE ACTIE: nodig 10 vrienden uit voor onze bio-boerenmarkt en kom GRATIS BBQ'en op 13 oktober!

Meer info op www.localabora.be <<http://www.localabora.be>>

Agroforestry in Vlaanderen heeft kansen!

Op 19 oktober houdt Wervel, de Werkgroep voor een rechtvaardige en verantwoorde landbouw een studiedag rond agroforestry, een landbouwsysteem dat helemaal op zijn plaats is in de principes van de biolandbouw.

Omdat elke vierkante meter landbouwgrond in het dichtbevolkte Vlaanderen kostbaar is, is het belangrijk om een hoge landproductiviteit na te streven. Wervel is ervan overtuigd, en recent onderzoek in Europa toont dit ook aan, dat monoculturen daartoe niet de efficiëntste manier vormen. De prijzen van landbouwproducten mogen dan nog in stijgende lijn zitten, zowel ecologisch als economisch hebben agroforestrysystemen meer potentieel dan monoculturen. De stijgende kosten van allerlei inputs blijft onverminderd doorgaan, en als een landbouwsysteem efficiënter met hulpbronnen (licht, water, nutriënten) omgaat, dan vertaalt zich dat hoedanook economisch. Daarnaast worden steeds meer productiegebonden monocultuursubsidies afgebouwd, wat meer ruimte laat aan de efficiëntste systemen (polyculturen) om zich volop te ontwikkelen. Ook worden door de maatschappij opgelegde randvoorwaarden belangrijker in de financiële ondersteuning van de landbouwsector. Recreatie, biodiversiteit, milieukwaliteit, erosiebestrijding zijn niet meer weg te denken uit de toekomstige (al dan niet door de overheid ondersteunde) plattelandseconomie. Ook zal in de toekomst serieus betaald worden voor koolstoffixatie, en wanneer het tropisch regenwoud voldoende beschermd is, zal hout van eigen bodem nog betere prijzen vangen. Bovendien zitten we in Vlaanderen met een nitraatoverschot, dat in plaats van geld te kosten, via boomwortels ook geld kan opleveren: bomen groeien immers sneller in agroforestrysystemen en verhinderen dat nitraten het grondwater bereiken. Twee vliegen in één klap.

Agroforestry past perfect in dat plaatje, waarbij landbouw en natuur samen meer kunnen dan apart. Pioniers gaan er in Vlaanderen dan ook nu al mee aan de slag, en investeren nu in de toekomst door bomen aan te planten. Een peiling bij Vlaamse boeren werd nog niet uitgevoerd, maar peilingen in Nederland en Frankrijk doen veronderstellen dat er ruime interesse is bij ervaren landbouwers (meer nog dan bij jongere boeren). De mogelijkheden om creatief te zijn met agroforestry zijn eigenlijk onbeperkt. In Nederland heb je bedrijven waar walnoten, hazelaars en duindoorn tesamen gezet worden in een tricultuur van meerjarige gewassen. Plantaardige eiwitten en vetten in de noten enerzijds en extreme hoeveelheden anti-oxidanten in de duindoornbessen anderzijds zorgen voor een eigentijdse gezondheidscocktail

waar zwaar geld voor betaald wordt vandaag de dag. En dat zonder subsidies. Toch willen wij de Vlaamse Overheid vragen om sterk te overwegen de Europese steunmaatregel voor agroforestry die voorzien is in het plattelandsbeleid in Vlaanderen te implementeren. Het kan de drempel voor duurzame landbouw alleen maar verlagen, en kost Vlaanderen slechts 20% co-financiering. Maw, veel meer bedrijven kunnen geholpen worden dan met sommige nu van kracht zijnde maatregelen.

19 oktober, 13u, Vlaams Parlement

Bron: Wervel, oktober 2007

de Biokalender

de volledige Biokalender vindt u op:

http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/agenda_consue.aspx?siteID=1

INTERNATIONAAL

Sterke groei buitenlandse markt biologische groenten

De afzet van bio-logische vollegrondproducten groeide vorig jaar in Duitsland met 17 procent en in Engeland zelfs met 22 procent.

De groei in Nederland bleef beperkt tot 9 procent. Dat blijkt uit een overzicht van de ontwikkelingen op de biologische markt dat veredelingsbedrijf Bejo Zaden in Warmenhuizen deze week presenteerde.

Volgens Perry Kuilboer, verkoopleider Nederland bij Bejo, houdt het bedrijf rekening met deze ontwikkeling. Telers kunnen het komende verkoopseizoen kiezen uit 123 biologisch vermeerderde rassen. De rassen zijn verdeeld over 32 gewassen.

Bejo merkt dat de vraag in de biologische landbouw toeneemt, aldus Kuilboer. Vooral in Duitsland en Engeland groeit de afzet van biologische producten nog steeds spectaculair. Nederland maakte de laatste jaren pas op de plaats, maar als de berichten ons niet bedriegen neemt het aandeel volgend jaar weer toe. Vorig jaar steeg de verkoopwaardemet 9 procent tot 460 miljoen euro.

In Noordwest-Europa blijft het aantal omschakelende bedrijven achter bij de groeiende verkoop van biologische producten. Er is sprake van typische vraagmarkt, waarbij het aanbod achterblijft bij de vraag, aldus Kuilboer.

Bron: Agripress, 29/09/2007

NL - Milieueffecten alternatieven voor vlees onderzocht

Als consumenten in hun voedingspatroon vlees geheel of gedeeltelijk vervangen kunnen zij dit via verschillende vervangingsstrategieën doen. Elke strategie heeft andere milieueffecten. Minister Cramer van VROM is bereid om dit nader te laten onderzoeken en geeft daarom een opdracht tot onderzoek dat goed inzicht geeft in de milieueffecten, waaronder het klimaateffect, van diverse vervangingsstrategieën.

Als uit dit onderzoek blijkt dat vervangingsstrategieën voor vlees bijdragen tot een transitieverandering naar plantaardige eiwitbronnen en daarbij aanmerkelijke positieve maatschappelijke effecten hebben, zal het kabinet nader overwegen of en zo ja op welke wijze het zo'n verandering wil stimuleren. In de tussentijd zullen het Voedingscentrum en Milieu Centraal informatie verstrekken over milieuaspecten van voedingsmiddelen.

Bron: Biofoodonline, 28/09/2007

NL - 'Wat betaalt u eigenlijk voor een koe?'

Daar stonden ze gisterochtend dan op de boerderij Gennep Hoeve, de zestien leerlingen van groep 8 van basisschool Fellenoord in Eindhoven. Gekomen waren ze maar voor één ding: 'goud van het land' proeven als smaakfeest in het kader van het landelijke project Boer zoekt Mond. Zo'n zeventig basisscholen uit het hele land krijgen tijdens de Week van de Smaak een biologische boer of tuinder op bezoek of worden op hun bedrijf ontvangen. In Brabant doen twaalf scholen mee aan dit smaakproject.

De leerlingen van basisschool Fellenoord bekijken de kazen in de kaasmakerij.

„Op onze boerderij lopen dertig melkkoeien rond, zegt boerin Mirjam Matze tegen de leerlingen. We hebben driehonderd kippen die iedere dag een eitje leggen en we hadden tot een week geleden twaalf varkens. Nu hebben we er nog tien. Twee zijn er naar de slager gebracht.

„Dat vind ik wel zielig hoor, merkt leerling Remco op.

„Maar waar zijn die andere tien nu?, wil Bilgin weten.

De boerin laat zien dat de varkens in hun hok liggen te slapen. „Wat een rare beesten zijn dat en wat stinkt het hier vreselijk, zegt David. „Hoor erbij, zegt de boerin.

Dan gaan ze naar een stiertje dat drie weken oud is. „Het heeft nog geen naam. Dus als jullie een leuke naam weten, laat mij het dan weten, zegt Mirjam Matze. Ze legt uit dat het stiertje drie keer per dag drie flessen warme melk krijgt. Ook de kinderen krijgen verse melk aangeboden.

„Wat betaalt u eigenlijk voor een koe?, is de volgende vraag. „Wij kopen geen koeien, alleen een stier, antwoordt de boerin.

Dan gaat de groep via de kippen en de ganzen naar de kaasmakerij. „Het duurt een paar dagen voordat de kaas die we maken rijp is, legt Matze uit. De kinderen staan met open mond te bekijken hoeveel kazen er liggen opgeslagen. Ook hier mag weer geproefd worden. „Jammer, wij doen hier niet aan mee, zeggen Kaan en Seren. „Omdat wij ramadan vieren. Dan moet je van 's ochtends half zes tot kwart voor acht 's avonds vasten, legt Seren uit.

Juf Kim neemt voor hen de melk en de kaas mee naar school. „Dan kunnen ze vanavond thuis proeven.

Bron: Agripress, 28/09/2007

NL - Koper en selenium bottleneck bij weerstand

Koper, selenium en zink spelen een belangrijke rol bij de weerstand van koeien. Voor melkveehouders die antibioticavrij produceren is het daarom belangrijk om goed op de norm te voeren. Tijdens een studiedag van het Netwerk Melkveehouderij Antibioticavrij gaf onderzoeker Gidi Smolders aan dat de biologische sector extra moet letten op de voorziening van koper en selenium.

Uit onderzoek op biologische bedrijven blijkt dat op veel bedrijven de zinkvoorziening vanuit ruwvoer over het algemeen wel voldoende is, maar dat er een behoorlijk tekort is aan selenium en koper. Compensatie van deze tekorten via krachtvoer lijkt steeds minder vanzelfsprekend te zijn omdat melkveehouders in de praktijk krachtvoer steeds meer vervangen door graan van eigen bodem. Graan is arm aan mineralen. Ook loopt er meer vee op beheersland en natuurgebieden die minder of niet worden bemest.

Smolders raadt melkveehouders aan om de mineraalvoorziening goed op peil te houden. Dit kan onder andere door diergroepengericht supplementen bij te voeren. Bemesten met koper heeft milieutechnische bezwaren.

Meer informatie: Gidi Smolders, ASG van Wageningen UR, gidi.smolders@wur.nl

Bron: www.biokennis.nl, 2/10/2007

NL - Mogelijk minder doodliggen biggen door buis in biologisch kraamhok

Dit voorjaar heeft de divisie Veehouderij in Lelystad van de Animal Sciences Group van Wageningen UR een proef uitgevoerd om de biggensterfte in het biologische kraamhok te verlagen. Bij deze proef was in het kraamhok een extra buis boven de dichte vloer aangebracht met het idee dat deze buis het aantal bewegingen van de zeug beperkt waardoor de zeug de eerste dagen minder biggen doodligt. Uit de voorlopige resultaten blijkt dat de totale uitval van biggen gelijk is, maar dat er wel minder biggen sterven door doodliggen. Zowel in de groep met de buis (de buisgroep) als in de controlegroep startten de zeugen in het kraamhok met iets meer dan 14 biggen, waarvan er in beide groepen gemiddeld 3,6 uitvielen.

Opvallend was het lagere speengewicht van de biggen in de buisgroep; de biggen uit de buisgroep wogen gemiddeld 12,1 kg bij het spenen en de biggen in de controlegroep gemiddeld 12,6 kg. Het gedrag van de zeugen verandert niet sterk door de introductie van de buis: de zeugen vermijden de ligplaats met buis niet en nemen ook geen andere houding aan. Wel is hun ligplaats vaker aan de kant van het biggennest, maar heeft de uier geen andere positie. De zeug draait zich wel minder vaak om.

De proefresultaten moeten nog verder worden geanalyseerd.

Meer informatie: Herman Vermeer, ASG van Wageningen UR, herman.vermeer@wur.nl

Bron: biokennis, 2/10/2007

NL - Biologisch geteelde grondstoffen voor varkensvoer blijken afwijkend in voederwaarde

Bij de samenstelling van biologisch varkensvoer ging de mengvoederindustrie er van uit dat de biologische grondstoffen hiervoor dezelfde samenstelling en dezelfde verteringscoëfficiënten hebben als overeenkomstige gangbare, niet-biologisch geteelde grondstoffen. Er is namelijk nauwelijks verteringsonderzoek uitgevoerd met biologisch geteelde grondstoffen. Een directe vergelijking tussen biologische en niet-biologische grondstoffen is nooit gemaakt. Ook gebruikt men in de biologische veehouderij vaak grondstoffen die men in de gangbare veehouderij niet of nauwelijks gebruikt. Energiewaarde en verteerbaarheid werden dus vaak geschat.

Recent onderzoek van de Animal Sciences Group van de darm- en faecale verteerbaarheid en de voederwaarde van enkele eiwitrijke biologische grondstoffen bij vleesvarkens tussen 40 en 80 kg brengt opheldering in deze kwestie.

In het onderzoek is de energiewaarde en de verteerbaarheid van schilfers van raapzaad, soja, zonnebloem, sesamzaad en van blauwe lupinen vastgesteld. Er is gekeken naar de verteerbaarheid van de droge stof, organische stof, as, ruw eiwit, ruw vet, niet-zetmeel koolhydraten en energie. Ook werd de darmverteerbaarheid van ruw eiwit, aminozuren en zetmeel van deze biologisch geteelde grondstoffen vastgesteld.

De onderzochte eiwitrijke biologische grondstoffen hebben een hoger vetgehalte en een hoger gehalte aan de belangrijkste aminozuren als percentage van het eiwit. De gehalten ruw eiwit, ruwe celstof en ruw as zijn echter lager in biologisch geteelde grondstoffen. De energiewaarde was vaak hoger dan in de Veevoedertabel staat aangegeven.

Meer informatie: Age Jongbloed, ASG van Wageningen UR, age.jongbloed@wur.nl

Klik op <http://www.biokennis.nl/Publicaties/02102007rapportVerteerbaarheid.htm> voor het complete rapport Verteerbaarheid (ileaal en faecaal) van biologisch geteelde eiwitrijke voedergrondstoffen bij varkens.

Bron: Biokennis, 2/10/2007

NL - Biologische varkenshouderij met SPF status in Dedemsvaart

In Dedemsvaart is varkenshouder Henk de Lange bezig met de bouw van een gesloten biologisch SPF-varkensbedrijf. SPF staat voor Specific Pathogen Free, ofwel vrij van een reeks gespecificeerde ziektekiemen. Het varkensbedrijf in Overijssel zou het eerste biologische SPF bedrijf in de wereld zijn. Het bedrijf van De Lange moet volledig vrij zijn van ziekteverwekkers die APP, Mycoplasma of PRRS veroorzaken. In de stallen zullen 250 zeugen en 1.800 vleesvarkens worden gehouden.

Het zal niet eenvoudig zijn om de SPF-status vast te houden. In de biologische varkenshouderij is uitloop naar buiten verplicht en dat kan het bedrijf kwetsbaar maken voor insleep van ziekteverwekkers. Het varkensbedrijf dat het dichtste bij zit, is gelegen op 700 meter afstand van waar De Lange zijn stallen bouwt. Als alles volgens planning verloopt moet het bedrijf vanaf volgend voorjaar in bedrijf zijn.

Bron: Agriholland, 1/10/2007

NL - CBL pleit voor BTW-verlaging voor gezond en duurzaam

Het Centraal Bureau levensmiddelenhandel (CBL), de bracheorganisatie voor de supermarktketens, pleit voor een BTW-verlaging voor gezonde en duurzaam geproduceerde producten. Zo kunnen biologische producten, fair trade producten maar ook groente en fruit en producten met een gezondheidslogo allemaal naar het nultarief gebracht worden.

De praktijk van accijnsverhogingen heeft volgens het CBL consequent geleerd dat 'onwenselijk' gedrag er niet door wordt afgeremd.

Consumenten moeten meer belasting betalen voor benzine, alcohol, tabak en verpakkingen en dat geld verdwijnt in de schatkist en zie je nooit meer terug. Consumenten worden murw van alle negatieve berichten. Vandaar dat het CBL vindt dat de overheid moet inzetten op positieve prikkels zoals BTW-verlagingen voor gewenste consumptie. Daarmee vul je dan wel niet de schatkist, maar wel de winkelwagen van de consument met gezonde producten, aldus het CBL.

Bron: biofoodonline, 28/09/2007

F - Franse minister wil biologisch areaal verdubbelen

Michel Barnier, de Franse minister van landbouw, wil dat het areaal aan biologische landbouw in Frankrijk binnen 5 jaar tijd verdubbelt naar één miljoen hectare. Barnier meldt dat Frankrijk met een biologisch areaal van 2% achterloopt in de EU en dat op dit moment Frankrijk nog veel biologische producten moet invoeren. Om het areaal te vergroten worden de uitgaven voor specifiek onderzoek op het gebied van biologische landbouw verdubbeld naar 10 miljard euro per jaar. Daarnaast krijgen organisaties voor biologische landbouw en voedingsproducten 3 miljoen euro per jaar.

Bron: Agriholland, 4/10/2007

F - Bioproducten verankeren zich in consumptiepatroon

De vierde uitgave van de Baromètre Agence BIO bepaalt de stand van zaken in de evolutie van de houding van de Fransen sedert 2003 tegenover de producten uit de biologische landbouw. Wat stelt men vast? De bioproducten verankeren zich hoe langer hoe meer in de consumptiegewoontes van de Fransen.

Lees het volledige artikel op www.probila.be

Bron: Probila, 2/10/2007

D - Weyermann produceert biologische kleurstof voor bier, bakkerij en drank

De Duitse moutonderneming Weyermann staat klaar om in te spelen op de trend van biologische kleurstoffen door een biologische versie van haar Sinamar natuurlijke vloeibare moutkleurstof op de markt te brengen.

The Bamberg-based company is mainly involved in making 80 varieties of malt and eight varieties of liquid malt extract (including some organics). Until now, it has offered only one all-natural liquid malt colour, for use in beer, baked goods, tea, soft drinks, spirits and pharmaceutical goods.

The introduction of a new, organic version of colour is an indication that even small-scale players in the food ingredients market are seeing potential in an area that is attracting considerable consumer interest.

According to estimates from Organic Monitor, the global organic products market exceeded €30m in 2006. However the consultancy has warned that undersupply of organic produce and ingredients could hamper growth potential in the next few years - an opinion that underscores demand.

The new take on the original Sinamar vacuum-evaporated dark-beer concentrated is brewed entirely from de-husked organic Weyermann Carafo roasted malt, which is, in turn, made from non-genetically modified brewing barley in accordance with the German reinheitsgebot, or purity law.

The reinheitsgebot allows for the use of only four ingredients in the production process: malt, hops, yeast and water. The colour is the result of the extraction process, which involves vacuum evaporation, fine filtering, and direct filling of containers at a temperature of between 70 and 75 degrees centigrade.

This process also renders the extract less bitter, according to the company.

The organic colour is to be known as Bioland Sinamar, taking the first part of its moniker from the German certification association for agricultural products, which has deemed it to meet all applicable EU organic regulations.

In addition, attention to the natural quality of Weyermann's small offering is warranted at a time when considerable attention is being paid to the safety of artificial colourings, in the light of the on-going review by the European Food Safety Authority and the recent Southampton study from the UK, which linked certain colours to hyperactivity in children.

This has engendered a general suspicion of E-numbers, which are used to describe natural as well as artificial additives (particularly in the UK but more and more in the rest of Europe too).

However Weyermann says its Sinamar colourings can be labelled simply as "malt extract", "barley malt extract" or "roasted malt extract".

Bron: Probila, 2/10/2007

D - Consumptie Duitse-bio uien in mineur

De biologische markt blijkt voor Duitse uientelers een weinig stabiele markt te zijn. Net zoals bijvoorbeeld te zien is bij biologisch brood of -varkensvlees, blijkt de teelt van biologische uien geen garantie te zijn voor een opbrengst boven kostprijs. Dat staat te lezen op ui-info.

Momenteel zit de consumentenprijs in Duitsland zon twintig procent boven die van vorig jaar, op ruim 2,15 per kilo. De groothandelsprijs zit met iets meer dan 90 cent per kilo, zon 10 procent boven die van vorig jaar, zo blijkt uit een prijsvergelijk van Zmp.

In de grote discount supermarkten worden momenteel nauwelijks biologische uien verkocht, omdat de consument ze er op deze plaatsen nauwelijks meer koopt. In vergelijking met de laatste maanden van vorig jaar is de omzet tussen de 10 en 20 procent gedaald. Een verklaring zit voor een belangrijk gedeelte in het feit dat de trendmatige aandacht voor biologisch iets verslapt lijkt te zijn. Ook de hogere prijs met vorig jaar en economische omstandigheden blijven, anders dan bij gewone uien, grote invloed op de consumentenmarkt voor biologische uien uitoefenen.

Bron: Agripress, 2/10/2007

D - Biologische producten verschillen onderling nog sterk van kwaliteit

Hoewel biologische producten goed voor het geweten zijn, zeer zeker zijn ze dit nog niet voor de portemonnee. En daarbovenop komt nog eens dat de onderlinge kwaliteit van biologische producten sterk verschilt. Tot deze conclusie komt de Duitse consumentenbond na een onderzoek.

Voedingsmiddelen die op biologische wijze geteeld zijn, zijn vaak duurder dan conventionele voedingsmiddelen, maar het verschil in smaak wordt vaak bijna niet gemerkt. Het is vaak dat de kwaliteit zelfs minder goed is dan van conventionele voeding. Een voorbeeld: biologische vlees en vis is sneller bedorven dan conventionele. Maar aan de andere kant: groenten en fruit uit de biologische teelt zijn als het goed is vrij van chemische stoffen en vaak zijn de telers ook milieubewust bezig met hun product en teelt. Dat de verschillen groot zijn in de kwaliteit van biologische voeding, wordt duidelijk in de beoordeling van biologische olijven en raapstelen. Beide producten kregen als een van de weinigen overigens een zeer goed, maar een andere test tijdens het onderzoek gaf deze twee producten in het Duits zo mooi uitgedrukte waardering mangelhaft: niet te eten. Tussen de bio-afdeling in de conventionele supermarkt en de natuurvoedingswinkels blijkt vaak weinig tot geen verschil te zijn in kwaliteit, beiden hebben hun uitschieters naar boven en beneden. Het grote voordeel van biologische producten, wat telkens weer bleek uit de onderzoeken die de Duitse consumentenbond uitvoerden, is dat biologische producten schoon zijn: vaak zijn er geen enkele pesticiden op de groenten en fruit te vinden. Dat is een groot voordeel voor de gezondheid, zo luidt het oordeel.

Bron: Agripress, 1/10/2007

SU - Coop Zwitserland declareert vliegtransport

Coop zal als eerste Zwitserse retailer stapsgewijs de declaratie van transport per vliegtuig invoeren om de klanten meer transparantie te bieden. Op het logo in vliegtuigvorm zal "BYAIR" komen te staan en zodoende duidelijk maken welke producten ingevlogen zijn. Het zal voornamelijk gaan om exotisch fruit en groente maar ook om lamvlees dat gedeeltelijk uit Nieuw-Zeeland afkomstig is eveneens rundvlees uit Argentinië.

Verder wordt gekeken welke producten in toekomst niet meer per vliegtuig geleverd zullen worden. Alleen bij extreme schaarste of kwaliteitsredenen worden uitzonderingen gemaakt. Het plan is om import meer via de zee weg te laten verlopen. De producten die volgens het Bio-Suisse label geproduceerd worden zijn uitgesloten van vliegtransport. Coop heeft een fonds geïntroduceert van 900.000 euro om in samenwerking met het WWF CO2 reducerende projecten te realiseren.

Bron: Biofood.online, 28/09/2007

UK - Middle way on organic airfreight "most likely"

The Grocer magazine is predicting that the Soil Association will opt for a “middle way” approach to the controversial issue of airfreighted organic.

Britain's leading organic organisation is currently undertaking a major consultation on the issue in light of growing consumer concern with the high carbon footprint of flown in organic food imports.

Whilst the consultation doesn't end until next month, the Soil Association's policy director, Peter Melchett, has revealed that “less than half” of the stakeholders involved are in favour of an outright ban. However, he said that “overwhelming majority” supported the organisation's bid to tackle the issue.

Industry insiders now predict that some form of labelling — probably using an aircraft motif — will be the organic sector's preferred solution.

Bron: Natural Products online, 28/09/2007

UK - Organic and ethical brands break into new categories

A number of recent high-profile product launches confirm that pioneer organic and ethical brands are confident about breaking into new categories.

This week organic stalwart Whole Earth announced that it was entering the premium biscuit market with a range of organic choc chip cookies. Meanwhile Fairtrade chocolate specialist was telling The Grocer that it had teamed up with Belgian chocolatier Devas to create its first upmarket selection box.

Both developments come hard on the heels of an announcement by Seeds of Change that it is to launch a premium organic chocolate bar range in Europe. This would pitch the Mars-owned organic brand head-to-head with Green & Black's.

Amarjit Sahota of Organic Monitor told NP: “I'd see this very much part of a growing trend, following on from the success of brands like Yeo Valley, Green & Black's and Doves Farm who have all expanded successfully into new areas. What they have been able to do is benefit and exploit the rationalisation that took place in the organic market a few years ago when a number of brands fell by the wayside.”

Bron: Naturalproductsonline, 28/09/2007

CA - Boeren winnen alternatieve Nobelprijs

De Canadese boeren Perry en Louise Schmeiser hebben de alternatieve Nobelprijs gewonnen.

Het echtpaar uit Bruno (Saskatchewan) vecht al jaren tegen Monsanto. De Schmeisers krijgen de prijs voor hun moed bij het verdedigen van de biodiversiteit en boerenrechten en hun gevecht tegen het immorele karakter van de huidige patentrechten, aldus de jury van de Right Livelihood Award.

Percy Schmeiser (76) werd in 1998 door Monsanto voor de rechter gedaagd omdat hij het patent op transgeen koolzaad zou hebben geschonden. Volgens de boer had hij die niet gezaaid, maar was het koolzaad overgewaaid van velden van zijn buurman. De zaak werd tot en met de Hoge Raad uitgevochten, die uiteindelijk met een 5-4 stemverhouding Monsanto gelijk gaf.

Het gevecht met Monsanto is daarmee niet over voor de Schmeisers, die al snel tot culthelden van de biologische landbouw uitgroeiden en (inter)nationale toernees maakten. Het echtpaar heeft nu zelf de multinational aangeklaagd omdat het transgene koolzaad nog steeds op zijn land groeit, hoewel

de Schmeisers zijn overgeschakeld op andere teelten. Een schikking mislukte, waarop Schmeiser mensen inhuurde die de planten vernietigden. Hij vraagt nu aan de rechter dat Monsanto die rekening van een paar honderd euro betaalt.

De Schmeisers moeten de prijs van 310.000 dollar delen met drie andere winnaars. De uitreiking heeft op 7 december plaats in het parlement van Zweden.

Bron: Agripress, 3/10/2007

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be <<http://www.biotheek.be>> U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be. Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Dominique Joos en Geertje Meire. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan geertje.meire@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1900 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de bioweek.

Aanmelden kan via de website: surf naar

http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/form_netknipsels.aspx of via een eenvoudig mailtje aan mijnvraag@biotheek.be.

Oude nummers kun je nalezen op <http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/artikel.aspx?artikelID=106> , onder `archief`.